

Ekonomiskt regelverk för Svenska Röda Korset

Fastställt av Riksstämman 2021

Svenska Röda Korset

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Specifika regler och förtydligande – Redovisning	4
2.1	Enhetlig och samordnad redovisning	4
2.2	Bokföringsskyldighet och räkenskapsår	5
2.3	Redovisning av kostnader (Giva Sverige)	5
	Ändamålskostnader	6
	Insamlingskostnader	6
	Medlemskostnader	6
	Administrationskostnader	6
3	Specifika regler och förtydligande – Användning av intäkter	6
3.1	Insamlingskontroll och nyckeltal – SIK-talet	6
3.2	Ändamålsbundna medel	7
3.3	Insamlade medel och gåvor	7
3.4	Medlemsintäkter	7
3.5	Second hand-försäljning och kretsinsamling	7
4	Specifika regler och förtydligande – Kapitalförvaltning	8
4.1	Kapitalförvaltning och stiftelseförvaltning	8
4.2	Kapitalbindning	8
4.3	Kretsars tillgångar	9
5	Specifika regler och förtydligande – Övrigt	9
5.1	Firmateckning och fullmakter	9
5.2	Revision	9
5.3	Verksamhetsplan och budget	10
5.4	Organisationsnummer	10
5.5	Internrevision	10
5.6	Uppföljning och kontroll	10

1 Inledning

Detta grundläggande ekonomiska regelverk för Svenska Röda Korset har fastställts av Riksstämman 2019. Det ankommer på Svenska Röda Korsets styrelse att utfärda de styrdokument som krävs för handhavandet inom respektive del av organisationen. Regelverket gäller från och med den 1 januari 2020 och är ett komplement till externa krav samt övriga interna regelverk inom Svenska Röda Korset. Syftet är att förtydliga vissa områden som är särskilt viktiga att belysa. Alla juridiska enheter inom Svenska Röda Korset är därför skyldiga att ta del av detta och säkra att det följs. Det ansvaret åligger respektive styrelse.

Svenska Röda Korset har ett stort förtroende hos både allmänhet och myndigheter. Det kräver att organisationen kan visa att vi håller god ordning på ekonomin både när det gäller intäkter och kostnader. Svenska Röda Korset är ofta föremål för granskning av allmänhet, myndigheter, bidragsgivare och media och vi eftersträvar stor öppenhet i dessa relationer. Enhetliga regler och för att leva upp till höga krav är därför en självklarhet. Om inte dessa regler efterlevs kan beslut om nedläggning/avveckling av kretsen göras enligt stadgarna.

Svenska Röda Korset följer alla lagar och förordningar som är tillämpliga för vår verksamhet. Vid sidan om dessa lagregler iakttar Svenska Röda Korset god redovisningssed och reglerna i de styrdokument som föreningen har upprättat för sin ekonomi och förvaltning. Det finns både externa och interna föreskrifter som påverkar hur Svenska Röda Korset ska sköta sin redovisning, bland annat nedan:

Externa krav:

- 1) Bokföringslagen och god redovisningssed
- 2) Årsredovisningslagen
- 3) Redovisningsregelverket K3
- 4) Stiftelselagen
- 5) Viss skattelagstiftning
- 6) Frivilligorganisationernas insamlingsråds kvalitetskod och redovisningsregler
- 7) Svensk Insamlingskontrolls regler

Interna krav:

- 1) Stadgar
- 2) Placeringspolicy för kapitalförvaltning
- 3) Ekonomiskt regelverk
- 4) Kretshandboken ekonomidelen

Svenska Röda Korset betraktas skattemässigt som en allmännyttig ideell förening. Det innebär bland annat att föreningen behandlas förmånligt i skattehänseende under förutsättning att vissa kriterier uppfylls. Föreningens ändamål, mandat och uppgifter beskrivs i de inledande paragraferna i Svenska Röda Korsets stadgar.

Svenska Röda Korset är 90-kontoinnehavare. Dessa konton tilldelas av Svensk Insamlingskontroll och förutsätter att vi som organisation följer dess anvisningar. Dessutom är Svenska Röda Korset medlem i Giva Sverige (tidigare FRII; Frivilligorganisationernas insamlingsråd) och följer även dessa riktlinjer. Mer information om dessa organisationer finns på deras webbplatser, www.givasverige.se och www.insamlingskontroll.se. Kretsar varken ska eller behöver bli 90-kontoinnehavare men är i och med Svenska Röda Korsets styrelses tillhörighet skyldig att följa anvisningarna som gäller för 90-kontoinnehavare.

2 Specifika regler och förtydligande – Redovisning

Svenska Röda Korsets redovisning ska ge en rättvisande och transparent bild av verksamheten. I all redovisning eftersträvas *enkelhet* för att underlätta rutinerna för redovisning inom alla delar av organisationen och *enhetlighet* för att möjliggöra en helhetssyn på organisationens ekonomi. Följande kompletterande krav är därför viktiga för att åstadkomma detta.

2.1 Enhetlig och samordnad redovisning

Inom Svenska Röda Korset ska en *gemensam kontoplan och kodplan* för bokföring av olika verksamheter användas. Det är viktigt att kostnader och intäkter redovisas på relevant nivå (kostnadsställe). En ”koncernsammanställning” för hela Svenska Röda Korset görs varje år utifrån kretsarnas insända reviderade ekonomiska redovisningar och Svenska Röda Korsets årsredovisning. Därigenom kan information ges om vilka kostnader – verksamhet för verksamhet – som Svenska Röda Korset haft under ett år och varifrån intäkterna har kommit. Om detta kompletteras med statistiska uppgifter som speglar de olika verksamheternas innehåll och effekter ger det en god bild av Svenska Röda Korsets hela verksamhet. För att kunna få en bra bild över hela verksamheten ska därför följande beaktas i redovisningen:

- att det är god ordning på såväl intäkter som kostnader på varje relevant nivå samt totalt för föreningen och kretsarna. Det är viktigt att kunna följa och utvärdera varje verksamhet.
- att den är formellt riktig i enlighet med Bokföringslagen och Årsredovisningslagen, Redovisningsregelverket K3, Svensk Insamlingskontrolls regler och Giva Sveriges riktlinjer så att den ger korrekta uppgifter till medlemmar, givare, statliga organ, allmänhet och medier.
- att den ger organisationens ledning en fortlöpande överblick över ekonomin inom respektive ansvarsområde och verksamhet såsom second hand.
- att den bygger på rutiner som underlättar en helhetssyn av Svenska Röda Korsets ekonomi.
- att den underlättar jämförelser med andra insamlingsorganisationer.
- att den rapporteras löpande på ett sådant sätt att Svenska Röda Korset på ett enkelt sätt kan ta fram hur vi använder insamlade medel till vilken verksamhet och var.

Råd och stöd till kretsarna finns i en detaljerad handbok (kretshandboken) och arbetet kommer nationellt att inriktas på fortsatt utveckling av system och rutiner för att underlätta

denna hantering. Det åligger dock kretsen att förvissa sig om att den relevanta kompetensen finns inom den egna kretsen.

2.2 Bokföringsskyldighet och räkenskapsår

Av Svenska Röda Korsets stadgar framgår att resultat- och balansräkning för Svenska Röda Korsets styrelse ska fastställas av Riksstämman och att resultat- och balansräkning för krets ska fastställas av kretsstämman. Grunden för resultat- och balansräkningen läggs i den löpande bokföringen. Krets är enligt Svenska Röda Korsets stadgar bokföringsskyldig och skyldig att upprätta bokslut, oavsett om den når upp till de gränsvärden som innebär att lagen kräver det eller inte.

Bokföringslagen ställer krav på hur årsbokslutet ska upprättas för de föreningar som formellt omfattas av lagen. Räkenskapsåret för Svenska Röda Korset är kalenderår. Mer information om hur kretsens bokslut och verksamhetsredovisning ska upprättas finns i kretshandboken med exempel på hur resultat-, och balansräkning ska vara uppställd enligt Svenska Röda Korsets gemensamma kodplan.

Om en kretsstyrelse inte lämnar bokslutsuppgifter eller uppgifter som inte är i enlighet med uppställda krav har Svenska Röda Korsets styrelse rätt att få insyn i kretsarnas redovisning och skyldighet att vidta åtgärder om så erfordras. Enligt stadgarna ska kretsarna lämna reviderade bokslut senast den 5 mars påföljande år. Bokslut utgör tillsammans med den ekonomiska sammanställningen (EKS) och årsredovisningen inklusive revisionsberättelsen underlag för utbetalning av medlemsavgifter. Saknas rapporteringen utbetalas ej medlemsavgiften till berörd krets. Detta ska även gälla redovisningen av kretsarnas verksamhetsuppföljning (Kretsrapporten).

2.3 Redovisning av kostnader (Giva Sverige)

Enligt Svenska Röda Korsets stadgar ska insamlade medel och gåvor användas i verksamhet som bedrivs av den internationella rödakors- och rödahalvmånerörelsen eller av rörelsen tillsammans med annan organisation, i enlighet med föreningens ändamål. Kostnaderna för verksamheten ska också kunna redovisas för givarna. För att kunna jämföra sig med andra insamlingsorganisationer följer Svenska Röda Korset den branschgemensamma bokslutsuppställningen enligt Giva Sveriges styrande riktlinjer, vilken också uppfyller kraven enligt Bokföringslagen, Årsredovisningslagen och Redovisningsregelverket K3. Kostnader delas där in i fyra huvudgrupper:

- ändamålskostnader
- insamlingskostnader
- medlemskostnader
- administrationskostnader

Ändamålskostnader

Ändamålskostnader är sådana kostnader som kan hänföras till Svenska Röda Korsets uppdrag enligt dess stadgar. Här ingår kostnader för personal som är anställd för att möjliggöra genomförande av de verksamheter, inom och utom Sverige, som fastställts av Svenska Röda Korsets styrelse, samt omkostnader av administrativ art som är en direkt följd av de åtaganden som Svenska Röda Korset ska göra för att uppfylla ändamålen. Till ändamål räknas även opinionsbildning och upplysande verksamhet som syftar till att nå de ändamål Svenska Röda Korset har.

Insamlingskostnader

Insamlingskostnader är kostnader vars syfte är att generera externa intäkter i form av insamlade medel och gåvor från privatpersoner och företag. Här ingår till exempel kostnader för trycksaker, porto och annonser, liksom kostnader för personal som arbetar med planering och genomförande av insamlingar.

Medlemskostnader

Medlemskostnader avser kostnader för Svenska Röda Korsets nuvarande och potentiella medlemmar. Bland kostnaderna ingår medlemsvård, medlemsavisering, medlemsvärvning och medlemsadministration. Här ingår också kostnader för medlemstidningen Röda Korsets magasin.

Administrationskostnader

Administrationskostnader omfattar revision samt kostnader förknippade med stadgar och legala krav, till exempel styrelse, medlemsregister, Riksstämman/kretsstämman, upprättande av årsredovisning/bokslut samt styrelsernas kostnader för ledning och planering.

3 Specifika regler och förtydligande – Användning av intäkter

Insamlingsbranschen är helt och hållet beroende av givares förtroende. Giva Sveriges kvalitetskod är insamlingsbranschens självregleringsinstrument och fungerar som ett stöd i detta arbete. Intäkterna måste därför redovisas på ett transparent och tydligt sätt för att kunna redovisas korrekt för allmänheten, givarna etc. Intäkterna ska användas för de ändamål som står specificerade i Svenska Röda Korsets strategiska inriktning.

3.1 Insamlingskontroll och nyckeltal – SIK-talet

Insamling är en grundpelare för Svenska Röda Korsets verksamhet och som organisation är vi beroende av givarnas förtroende. Förutom det goda intryck vi själva kan skapa genom kunniga insamlare, säkra rutiner med mera så har vi i detta sammanhang stor nytta av att

förknippas med organisationer som säkerställer hög insamlingsetik och betryggande kontroll. Giva Sverige och Svensk Insamlingskontroll är exempel på sådana sammanslutningar.

Svensk Insamlingskontroll har nyckeltal, så kallat SIK-tal, för hur man räknar ut vad en insamling får kosta och vad som minst måste gå till ändamålet¹. Minst 75 % av de totala intäkterna måste gå till ändamålet, det vill säga insamlings-, medlems- och administrationskostnaderna får inte överstiga 25 % av de totala intäkterna. Svenska Röda Korset måste nå detta mål och målet är att göra det med god marginal, det vill säga att en betydligt större andel än 75 % ska gå till ändamålet. Svenska Röda Korset eftersträvar ett SIK-tal som visar att vi är effektiva som organisation. Även om SIK-talet endast mäts på den nationella nivån, måste kretsarnas insamlingskostnader hanteras på likvärdigt sätt.

3.2 Ändamålsbundna medel

Ändamålsbundna medel får endast användas för det ändamål givaren angett eller som satts upp för en särskild insamling. Medlen ska bokföras så att det är möjligt att identifiera ändamål, att se hur mycket som använts och hur mycket som finns kvar och därmed att lämna en redovisning till givarna. Om Svenska Röda Korset samarbetar med annan organisation vid insamling är det särskilt viktigt att endast pengar som kommer in under insamlingen och dess tydligt angivna ändamål kan användas för det syftet. Det går således inte att överföra överskott från tidigare second hand-försäljning, tidigare insamlingar eller kapital/kapitalavkastning till ett sådant samarbetsprojekt.

3.3 Insamlade medel och gåvor

Insamlade medel får endast användas till Svenska Röda Korsets verksamheter som är i enlighet med den av Riksstämman beslutade ändamålsparagrafen i stadgarna.

3.4 Medlemsintäkter

Medlemsintäkten är främst till för att finansiera medlemskostnader och driftskostnader för föreningen.

3.5 Second hand-försäljning och kretsinsamling

Second hand-försäljning är till för att skapa lokal och global nytta. Svenska Röda Korsets styrelse utfärdar anvisningar och organiserar stöd för verksamhetens utveckling mot ökad lönsamhet. En förutsättning för att få tillgång till stödet är att verksamheten bedrivs i linje med de utfärdade anvisningarna. Second hand-försäljningen ska organiseras och bedrivas så att ett överskott skapas som sedan ska användas till lokal, nationell och internationell verksamhet i linje med de utfärdade anvisningarna. Om överskott inte genereras över en

---

¹ Beräkningsmodell för Svensk Insamlingskontrolls nyckeltal (SIK-tal):
Insamlingskostnad exklusive försäljningskostnad plus administrationskostnad samt medlemskostnad dividerat med summan av totala verksamhetsintäkter minskad med försäljningskostnad plus ränteintäkter och aktieutdelning minus räntekostnader.

tidsperiod av två år ska verksamheten avslutas. Överskott som genereras ska kretsen använda till verksamhet kommande år i enlighet med Svenska Röda Korset beslutad strategisk inriktning lokalt, nationellt och internationellt.

En viktig uppgift för kretsar är att bedriva insamlingsverksamhet för finansiering av såväl lokala som nationella och internationella verksamheter inom Svenska Röda Korset. Kretsen ska bedriva en aktiv och kontinuerlig lokal insamling. De insamlade medlen ska tillfalla de specifika ändamål som gäller för respektive aktivitet.

4 Specifika regler och förtydligande – Kapitalförvaltning

Det är viktigt att Svenska Röda Korset förvaltar medel på ett sådant sätt att bästa möjliga avkastning erhålls till godtagbar risk och med ett etiskt förhållningssätt. Det är också viktigt att kapitalet inte urholkas. I stadgarna står det att Svenska Röda Korsets tillgångar ska förvaltas på ett omsorgsfullt och betryggande sätt och endast får användas för Svenska Röda Korsets egen verksamhet eller i Svenska Röda Korsets verksamhet tillsammans med annan organisation, i enlighet med föreningens ändamål. Alla juridiska enheter inom Svenska Röda Korset är skyldiga att säkra att det sker. Det ansvaret åligger respektive styrelse.

4.1 Kapitalförvaltning och stiftelseförvaltning

Svenska Röda Korsets styrelse har fastställt en placeringspolicy som ska följas och som finns tillgänglig på Svenska Röda Korsets föreningsnät Rednet. Placeringspolicyen innehåller etiska riktlinjer, riskhantering och förväntade avkastningsmål etc. En krets som förvaltar stiftelse ska följa stiftelselagen, som innebär att stiftelser hanteras separat från den egna balans- och resultaträkningen.

Risker i förvaltningen ska följas upp regelbundet och skatteregler ska följas. Kretsarna ska följa den möjlighet till förvaltning som upphandlats nationellt där kretsarna kan investera i de fonder som godkänts av Svenska Röda Korsets finansutskott. Dessa har bedömts årligen som bra placeringsalternativ med avseende på etiska restriktioner, historiska förvaltningsresultat och låga förvaltningskostnader. Kretsar får inte på egen hand skapa stiftelser för att placera kapital som genererats genom Svenska Röda Korsets verksamhet. Sådana beslut kräver först godkännande från Svenska Röda Korsets styrelse. Kretsar ska inte heller godkänna gåvor som är stiftelseliknande till sin karaktär och riktar sig till mycket specifika ändamål som inte är förenligt med ändamålsparagrafen i Svenska Röda Korsets stadgar och som enbart skapar administration och ökade kostnader.

4.2 Kapitalbindning

Kapitalbindningen inom Svenska Röda Korset ska begränsas. Insamlade medel ska inte låsas i kapital utan användas för angivna ändamål som specificeras i den strategiska inriktningen

som beslutats av Riksstämman eller angetts av Svenska Röda Korsets styrelse. Kretsens obundna kapital ska inte överstiga ett års kostnader för den egna lokala verksamheten. När kapitalet överstiger ett års verksamhetskostnad ska det tas i anspråk för att finansiera verksamhetskostnader men också användas till att finansiera utvecklingen av framtida verksamheter.

Kretsar med kapital som ej är ändamålsbundna och överstigande ett års verksamhetskostnader ska i dialog med Svenska Röda Korsets styrelse göra en plan för kapitalets aktiva användning inom eller utom Sverige. Planen ska ta hänsyn till den av Riksstämman beslutade strategiska inriktningen där regional hänsyn och stora verksamhetsbehov ska vara prioriterade utgångspunkter för bedömning. Kretsens långsiktiga behov av medel för att utveckla verksamhet i hela sitt geografiska område ska också beaktas. Det är viktigt att kapitalet inom hela organisationen används till angelägen verksamhet där de största behoven finns. Då kapitalet inom Svenska Röda Korset är ojämnt fördelat ska de kretsar som har högre kapitalbindning ges möjlighet att hjälpa kretsar med mindre kapital där behoven är stora.

4.3 Kretsars tillgångar

Tillgångar som samlats in i Svenska Röda Korsets namn får inte överföras till annan verksamhet eller organisation.

5 Specifika regler och förtydligande – Övrigt

5.1 Firmateckning och fullmakter

Enligt stadgarna ska Svenska Röda Korsets styrelse respektive kretsstyrelsen besluta vem eller vilka som ska vara firmatecknare. Detta behandlas på det konstituerande sammanträdet som hålls snarast möjligt efter Riksstämman respektive kretsstämman.

5.2 Revision

Enligt stadgarna ska kretsstyrelsens verksamhet och förvaltning granskas för varje kalenderår av två revisorer. Revisorerna och ersättare för dessa väljs av kretsstämman för närmast följande kalenderår. Minst en av revisorerna ska vara en person med särskild insikt i ekonomiska frågor. För krets med totala intäkter på minst tre miljoner kronor ska en av revisorerna och ersättaren för denna vara auktoriserad revisor. Mer information finns i kretshandboken. Motsvarande regler för Svenska Röda Korsets styrelse finns också i stadgarna.

För att säkerställa tillräckligt god kvalitet avseende verksamhet och ekonomi i kretsstyrelsen genomförs årligen stickprovskontroller.

5.3 Verksamhetsplan och budget

Riksstämman fastställer Svenska Röda Korsets långsiktiga planerings- och styrdokument. I enlighet med dessa ska Svenska Röda Korsets styrelse respektive kretsstyrelsen inför varje nytt verksamhetsår enligt stadgarna upprätta och/eller fastställa verksamhetsplan och budget. Denna plan och budget ska på ett tydligt sätt säkerställa vilka verksamheter som ska bedrivas och hur dessa ska finansieras. Det ska vara möjligt att delegera både beslut och budgetansvar till rödakorsgrupper och verksamhetsgrupper inom kretsen.

5.4 Organisationsnummer

Varje krets ska ha ett organisationsnummer. Kretsen ansöker om organisationsnummer hos Skatteverket. Banker kräver detta för att kretsen ska få göra bankaffärer, exempelvis öppna ett bankkonto.

5.5 Internrevision

Svenska Röda Korset upphandlar nationellt en internrevisions funktion vars uppdrag ska återrapporeras löpande till Svenska Röda Korsets styrelse. Efter att revision gjorts och en åtgärdsplan upprättats ska detta följas upp av kretsens styrelse samt stämmas av med kretsens valda revisorer.

5.6 Uppföljning och kontroll

Uppföljning av att detta regelverk efterlevs följs upp av generalsekreterarens tjänstepersonsorganisation. Uppföljningen ska ske enligt följande:

- a. När den ekonomiska sammanställningen (EKS) lämnats in från kretsen görs en uppföljning av verksamhetsrapporteringen, den finansiella situationen, kretsinsamling etc. Sammanställningen och analysen rapporteras till Svenska Röda Korsets styrelse.
- b. Om problem identifieras avseende kretsens sammanlagda ekonomi eller att kapitalet i kretsen överstiger verksamhetskostnaderna betydligt kopplas internrevisionen in enligt punkt 5.5 för att göra en djupare bedömning på uppdrag av Svenska Röda Korsets styrelse.
- c. De problem som identifieras rapporteras till kretsen som tar fram en handlingsplan som styrelsen för kretsen ansvarar för att lösa.
- d. Handlingsplanen rapporteras till Svenska Röda Korsets styrelse från kretsens styrelse som beslutar om fortsatta åtgärder och uppföljning tillsammans med kretsen samt eventuellt stöd som behövs och kommande avrapporteringar.